

Az imádság ereje

Lekció: Zsolt 34/Textus: Jak 5, 13-16

2016. január 10.

Mikor készülés közben újra és újra elolvastam a mai alapigénket, eszembe jutott – talán első hallásra különös asszociációként – a kedvenc magkeverékem, egészen pontosan az, ahogyan én azzal bánni szoktam. Ezt a csomagban kapható magkeveréket hat-hétféle pirított magból állítják össze, ismerem mindegyiket. Vannak kedvenceim, és vannak olyanok, amelyekről nem is értem, miért jutott eszébe bárkinek, hogy azt oda beletegyje. Én ezekkel a magvakkal meghatározott stratégia szerint járok el. Először gyorsan megeszem a „rosszakat” – vagyis amiket nem szeretek, amelyekhez külön ideológiát kell gyártanom, hogy egyáltalán fogyaszthatónak véljek (biztosan egészséges, tele van vitaminokkal – és hasonlók). Miután ezek elfogytak, zavartalanul és felszabadultan élvezhetem azokat, amiket jónak, ízletesnek és szerethetőnek tartok.

Hogy kapcsolódik ez ide? Úgy, hogy a mai igében is vannak részek, amelyek könnyen válnak az igeolvasó emberek kedvenceivé. „Nagy az ereje ez igaz ember buzgó könyörgésének” – ezt az üzenetet jó ízlelgetni. De hogy „valljátok meg egymásnak bűneiteket!” – ezt talán sokan szívesen kiszelektálnák, mint én a „nem szeretem”- magvakat. Pedig Isten ezeket az igéket így együtt adja nekünk eledelként, az egészen keresztül akar megszólítani bennünket. Egyetlen szót sem szánt arra, hogy mi azt kiszelektáljuk, hátra soroljuk, vagy kellenlennél túl akarjunk esni rajta.

Múlt vasárnap arról hallhattunk az igehirdetésben, hogy nézzünk fel Jézusra. Amikor a gyülekezet soraiban ülve hallottam ezt az újévre szóló útnak indító buzdítást, kezdett megérlelődni bennem, hogy ma, és a következő vasárnap is, ehhez az újévi igéhez kapcsolódva az imádságról kell beszél-nünk. Nagyon fontos, hogy az imádság a gyülekezeti életünknek és az egyéni keresztény életünknek egyaránt élő, eleven része legyen.

Az elején szeretném hangsúlyozni, hogy mindazt, amit az imádsággal kapcsolatban elmondok, nem úgy szánom tanításnak, mintha egy keresztény ismeretterjesztő csatorna osztana meg velünk érdekes dolgokat a témáról. Sokkal inkább arra hívlak titeket, hogy kezdettől fogva engedjük, hogy az ige megszólítson bennünket, hogy meglássuk, megértsük, miben és hogyan akar Isten az imádság kapcsán személyes megújulást, változást munkálni az életünkben! Ahogy végignézek rajtatok, azt látom, hogy több olyan ember van itt a gyülekezetben, akiktől nekem kellene tanulnom, mert sokkal tapasztaltabbak, és talán sokkal hűségesebbek is az imádságban. De minket így együtt, mint közösséget is megszólít Isten az imádság kapcsán.

Bevezetesként szeretném felidézni előttem a Gravitáció című film egyik jelenetét. Az elmúlt évek egyik meghatározó filmélménye ez számomra. Arról a küzdelemről szól, amit egy a világűrben rekedt asztronauta vív annak érdekében, hogy visszajusson a Földre. Egzisztenciális, az élet értelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik ez az alkotás. Érdemes-e élni, küzdeni, vagy egy ponton egyszerűen fel kell adni? A főszereplő rádión keresztül kapcsolatot tart valakivel, ez tartja benne a lelket. Rendkívül fontos számára, hogy összeköttetésben lehet egy másik emberrel, miközben magányosan lebeg a világűrben. A film egyik csúcspontján megrendítő módon ezt kéri a rádión keresztül a beszélgetőtársától: „Megteszi, hogy elmond értem egy imát? - Amúgy imádkoznék magamért, de még sosem csináltam, sosem tanították meg, hogy kell. Sosem tanította meg senki.” Más helyzetben talán mondhatnád, hogy ez a mondat csak kifogás. De ott és akkor ez nagyon megrendítő valóság. És a mindennapokban is az! Hány és hány ember él a világban, akinek senki nem beszélt arról, mit jelent imádkozni, mit jelent Istent segítségül hívni. S a világ ebben az értelemben nem a tőlünk több száz kilométerre levő kontinenseket jelenti, hanem a szomszédunkat, a családtagjainkat, talán éppen a mellettünk ülőt is.

Három állítás, három ellentétpár mentén szeretnék a mai ige alapján az imádságról beszélni. Az imádsággal kapcsolatos leggyakoribb tévhit, hogy az imádság egy vallásos cselekedet. Ezzel szemben az első ellentétpár, amit szeretnék elétek tárni, hogy **az imádság nem vallásos cselekedet, hanem hitből fakadó cselekedet kell, hogy legyen**. Sokan azt gondolják, hogy a vallásos emberek, különösen a papok, leginkább pedig talán a pápa az, aki imádkozik. Így, növekvő sorrendben. Sőt, sokak szerint ugyanebben a sorrendben működik az imádság meghallgatása is. Ha valahol, nem egyházi körökben mozogva kiderül rólam, hogy lelkész vagyok, öt percen belül kapok egy imatémát. Azt gondolják, engem biztosan hamarabb meghallgat a Jóisten. A pápát még inkább. Ha ő imádkozik a világbékéért, és az újévi köszöntésében sokakért, attól már csak jobbra fordulnak a dolgok? Másik elgondolás szerint aki imádkozik, az szentfazék. Átszellemült arccal mormol valamilyen titkos halk imát, ahelyett, hogy tenne valamit, élne, és a kezébe venne az irányítást. Ezt sokan így rakják össze: a vallásos ember életképtelen, gyenge, inaktív, tehát imádkozik.

A másik félreértés, ami szintén vallásos cselekedetté silányítja az imádságot, amikor azt egyfajta teljesítményterápiaként értelmezik. „Mondd el naponta háromszor ezt és ezt a kötött imát, lehetőleg étkezés után, és akkor rendben lesz minden”. Vagy: „mondd el ezt – valld meg azt, és akkor működni fog az életed.” Mint egy mágia. Amikor az imádság ilyen sablonos receptté válik, aminek csak úgy magától, mechanikusan működni kell, az nem más, mint üres vallásosság.

Az igében ezzel szemben az áll előttünk, hogy az imádság hitből fakadó cselekedet kell, hogy legyen. Ha nem az, akkor nincs semmi értelme. Hitből fakadó cselekedet, azaz aktív, kezdeményező, és ott van mögötte Isten. Az imádság magától értetődően feltételezi az élő Isten létezését, sőt: jelenlétét. Mert ha egy ember olyas valakihez beszél, aki ott nincs jelen – az nem imádság, hanem egy beteg, elborult elmének a hallucinációja. De Istenről, akit az imádságban megszólítunk, tudjuk, hisszük, hogy él, van, jelen van, és meghallja, amit mondunk. Nincs szüksége a mi ötletinkre, de ő maga buzdít bennünket arra, hogy tárjuk elé a kéréseinket. Mint amikor egy szülő bátorítja a gyermekét: „mondd el, hogy mit szeretnél!” - így hív bennünket Isten imádságra. Persze a hasonlat sántít annyiban, hogy a földi apák, anyák között senki nem tud ebben tökéletesen állni – de a hasonlat stimmel a másik oldalon, mert mi pedig gyakran úgy viselkedünk Istennel, mint a tinédzser gyerek a szüleivel. „Mondd el, hogy mi a bajod!” - „Semmi!” - „De mondd el, hát meghallgatom!” - „Nem mondom!” Leegyszerűsítve azt mondhatom: Isten a mi tökéletes mennyei Atyánk Jézus Krisztusban, akinek hisszük a létezését, akit éppen ezért hitből fakadóan megszólítunk, és aki adott esetben még az ilyen dacos, durcás hozzáállásunkat is bölcsen kezeli. Nem haverunk a mindenható Isten, mindig alázattal állunk elé, de a kapcsolatunk rendezett, bensőséges és szeretetteljes. Bizalommal őhozzá kiáltunk. Ha ez a hit és bizalom nincs ott az imádságunk mögött, akkor az valóban csak vallásos cselekedet.

De ez a hit és bizalom akkor is megragadható és gyakorolható, ha az érzelmeink, érzéseink egészen mást sugallnak. Mikor olyan dolgok történnek velünk, amelyekről nem értjük, hogy ha valóban van egy szerető mennyei Atyánk, akkor ezek hogyan eshettek meg velünk. Megragadható akkor is, ha azt *érezzük*: elfogyott, megrendült a hitünk. Ilyenkor nem marad más, mint hogy úgy *döntünk*: imádkozunk, hitből fakadóan. Ha az érzéseink nem ezt diktálnák, ha minden ellene szól, akkor is. „Uram, én tudom, hogy érzéseim ellenére dönthetek amellett, hogy hiszek Benned és így szólítalak meg.”

„Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének” – olvastuk az igében. Ez ismét egy olyan pont, ahol nagyon könnyen téves képzetek úsznak be a képzeletünkbe – akár az igaz emberre, akár a buzgó könyörgésre nézve. A buzgón könyörgő igaz ember, akiről itt szó lehet – bizonyára valami aszkéta életű szent remete, aki a nap 24 órájában összetett kézzel közbenjár másokért. De azt kell mondanom: ez a kép rólad és rólam szól. Az igaz ember, akinek buzgó könyörgéséről azt mondja Isten, hogy annak nagy ereje van, nem valahol tőlünk nagyon messze él egy barlangban, akinek kellene írni egy levelet, hogy imádkozzon értünk. Hanem az igaz ember buzgó könyörgése a te imádságod lehet, s az én imádságom. Mert az igaz ember itt azt jelenti, hogy megigazított, Krisztusban lévő, akit Krisztus

igaznak mondott. Egy olyan ember, akinek a bűnei meg vannak bocsátva, az élete el van rendezve, élő kapcsolata van Istennel. Az ilyen ember nem tökéletes, de igaz.

Másrészt buzgó könyörgésről olvasunk. Milyen ez a buzgóság? Ehhez is nagyon sok asszociáció kapcsolódhat bennünk. Buzgó az, aki pörög, le sem lehet lőni. De itt nem erről van szó. Az eredeti szó azt jelenti: hathatós, szenvedélyes, munkálkodó. Ez jelzi azt, hogy az imádság munka. Azt is, hogy nem alkalmi, esetleges, nem programszerű. Nem arról van szó, hogy fut egy imádság-projekt egy hétig, utána elfelejtjük egy évre – hanem folyamatosan munkálkodik. Hathatós, szenvedélyes, energikus. Eszembe jutnak ezen a ponton a gyermekeim. Ha valamit szeretnének, elkezdenek érte lobbizni. Kihívóan. Nem adják fel. Nem könnyen fogadják el, ha valamire azt mondjuk: ez most nem lehetséges! Ők akkor is mondják, és reménykednek. Direkt példákat nem mondok a felhatalmazásuk nélkül, de el sem hinnétek, milyen apró témákért képesek buzgón könyörögni! S akkor mi, a minden földi szülőnél összehasonlíthatatlanul hatalmasabb mennyei Atyánktól ne kérhetnénk ilyen buzgósággal? Engem arra tanít ez a szó, hogy igenis, amikor imádkozom, akkor merjek kérni bátran, ne legyek szemérmes vagy finomkodó Istennel, hanem legyek buzgó, odaszánt!

Csak ne hagyjuk figyelmen kívül a szókapcsolatot: „buzgó könyörgés” áll itt a szövegben, nem buzgó parancsolgatás. Ugye értjük? Nem mi irányítunk. A buzgóság másik oldala az alázat. Isten az Úr. Ő azt tesz, amit akar. De ezzel együtt elé állhatunk a kéréseinkkel. Cseri Kálmán azt mondta ezzel az igével kapcsolatban: „az imádság azonosulás Isten akaratával.” Ez a lelkiület elengedhetetlenül fontos. „Uram, kérem tőled ezt a dolgot, nagyon szeretném, de bárhogy dönts is, elfogadom. És mivel előttem álltam a kéréssel, hiszem, hogy ami történni fog velem, az Tőled van.” Ez nem egy rezignáltság, hogy úgyis az lesz, amit Isten akar; hanem szívbeli bizalom, békesség, a lélek megnyugvása abban, hogy Isten hallotta a kérésünket, látta buzgóságunkat, s a történetekben az ő akarata és válasza érzékel el hozzánk.

Ennek a pontnak az utolsó gondolataként arra szeretnék kitérni, hogy az imádságainknak, kéréseinknek azért kell hitből fakadónak, az Istennel való élő bizalmi kapcsolatban megalapozottnak lenni, mert különben a nehézségek, a gondok törvényszerűen a kétségbeesésbe sodorják az életünket. A vallásos ember imádkozik, próbálja valahogy megszerezni az Isten jóakarátát – de ebben nincs megtartó erő. A csak vallásosan imádkozó embert az élet eseményei újra és újra a kétségbeesés és a bizonytalanság felé sodorják. De az igaz ember a buzgó könyörgésben megszabadul az aggodalmaktól és a kétségbeeséstől, békességet és biztonságot nyer.

A második ellentétpár arról szól, hogy **az imádság nem magánügy csupán, hanem közösségi ügy**. Az, hogy az imádság a közösség ügye, nagyon-nagyon világosan és markánsan megjelenik ebben a szakaszban. Nyilván nem merülhet ez ki abban, hogy a gyülekezetben közösen elmondjuk a Miatyánkot, vagy abban, hogy ki-ki magában (vidéki gyülekezetekben olykor félhangosan is) utánmondja a lelkész imádságát. Messze többről van itt szó. Megrendítő egyébként számomra, hogy mennyire magánügygyé, sőt tabutémává vált az emberek hite, imádsága, miközben mindenféle fórumokon megosztanak magukról olyan dolgokat, amelyek pedig nem tartoznának másra. Az igében viszont azt látjuk, hogy az imádságot nem is lehet elképzelni másként, mint ami a közösség ügye. Olyan kifejezéseket találunk ebben a szakaszban, mint „eklézsia” = gyülekezet, „preszbütero” = presbiterek, a gyülekezet vezetői, vénei, és ebben a kis szakaszban feltűnően sokszor a kölcsönös névmásokat: egymást, egymásnak, egymás. Arra hív tehát minket Isten, hogy ne magányosan éljünk és hordozzuk a terheinket, hanem egy közösség részeként meg kell osztanunk magunkat egymással, hordoznunk egymást és imádkoznunk egymásért.

Három élethelyzetet említ Jakab apostol. „*Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék!*” Az egyéni szenvedés jelenthet pillanatnyi szenvedést, krízist, vagy valami hosszú távú kínakat, tehernek az elhordo-

zását. És mondhatnád azt, hogy ez a néhány szó pontosan az ellenkezőjére szólít fel, mint amiről beszélni kezdtem, hiszen ez éppen az egyéni imádsága hív. Igaz. Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy az egyéni felelősségből indul ki minden. Miközben a közösség tagjaként egymást hordozzuk, egyenként vagyunk felelősek magunkért és a közösségért. A közösség tagjaként imádkozni és egymást imádságban hordozni nem azt jelenti tehát, hogy aki nehézségekbe kerül, az vesse magát tehetetlenül a gyülekezet karjaiba: „itt vagyok, tessék, hordozzatok engem!” (mint a koncerteken a színpadról önmagukat a nézőközönségbe vető, és azok által a kezeiken emelt sztárok). Hanem a közösség tagjaként tudnunk kell, hogy az első az egyéni felelősség. A saját szenvedésünk, nehézségünk során az első lépés, amit megtehetünk, hogy magunkért imádkozunk. És ki-ki magáért imádkozva tud a közösségben is tenni másokért.

A következő élethelyzet: *„nagy öröme van valakinek? Énekeljen dicséreteket!”* - a közösségi imádság másik formáját, a dicsőítést állítja elénk. A szó, ami itt szerepel, a zoltárénekléssel van összefüggésben. A zoltárok olyan imádságok, amelyek összekapcsolnak minket nemcsak egymással, akik itt fizikálisan is együtt vagyunk, hanem mindazokkal az ezrekkel és milliókkal is, akik amióta ezek a zoltárok vannak, ezzel imádkoztak Istenhez. Zoltár-imádság által közösségben lehetünk olyanokkal, akikkel egyéként időben és térben soha nem lehetünk együtt. Amikor pl. a lekciónban felolvasott 34. zoltárt imádkozzuk, nem kevesebbet állítok, mint hogy Dáviddal imádkozunk együtt, és mindazokkal is, akik valaha ezzel az imádsággal járultak Istenhez.

Harmadik: *„beteg valaki köztetek? Hívassa magához a gyülekezet véneit, és imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal!”* Ez talán a legintenzívebben kifejező kép arra, hogy mit jelent közösségben egymást hordozni. Figyeljétek meg, hogyan szólít fel ez az ige is az önmagunkért való aktív felelősségre! Azt mondja Jakab: ha valaki annyira beteg, hogy nem tud elmenni gyülekezetbe, hanem a véneknek kell odamenni hozzá – akkor hívassa magához őket! Nem a vének által nyújtott szolgáltatás ez: érzékelni, hogy valaki beteg, és már ott is teremni nála. Ha hangzik a hívás, mennek, és együtt hívják az Istent. Nagyon-nagyon szép dinamika ez! És megkenik olajjal. Szeretném hangsúlyozni, hogy itt nem valami különös mágikus ókori olajról van szó, aminek meg kellene találni a receptjét és akkor jobban gyógyulnának a betegek. Ez a felkent olaj egy egyszerű jel, ami megerősíti, hogy az imádság egy hitből fakadó cselekedet. És hogyha hitből fakadó módon egy ilyen jellel élnek imádság közben, és megkenik olajjal a beteget, azzal kifejezik, hogy a Szentlélek jelenlétének ereje, Krisztus jelenlétének a jó illata az, amit várnak. A reménység kifejezése ez az olaj. Semmi különös nincs ebben, csak az, hogy a hitből fakadó imádsághoz hitből fakadó jelek kapcsolódhatnak. Persze, ez is kiválóan alkalmas arra, hogy az ember a hitből fakadó jelet vallásos gyakorlattá degradálja. Innentől fogva bárki beteg, meg kell kenni olajjal, és ennek működnie kell. Automatikusan. De ez nem így van.

Áttekintve ezt a három élethelyzetet a közösségi imádság, a jakabi buzdítások mentén, kellemtelen mondatot kell kimondanunk. Bizony, ha őszintén magunkba nézünk, ezek a dolgok nem mennek nekünk magától értetődően. Mert az Istentől eltávolodott ember alkatilag sajnos nem egy imádkozó lény. Mert ha szenved, akkor alapból megkeményedik, kivár, megoldásokat keres, bezárkózik – személyiségtípusától függően. Elkezd magát nagyon-nagyon sajnálni. És szeretné, hogyha minél többen sajnálnák. Ha nagy öröme van, akkor szemérmes, nem ujjong, nem énekel hangosan Istennek, hanem időnként magát kezdi el fényezni, és másoknak már saját sikereként adja elő a dolgot. Ha pedig beteg, és tényleg bajban van, akkor nagyon sokszor büszke, s nem hív segítségül mást. Vagy azért nem osztja meg a gyengeségét másokkal, és hordozza inkább egyedül a terhet, mert el akarja kerülni a szánakozást. Az ember számára nem zsigeri reakció az imádság. Sokan mondják, hogy a zuhanó repülőgépen biztos mindenki imádkozik. Szerintem egyáltalán nem biztos. Nem feltétlenül igaz, hogy a nagy bajban hirtelen mindenki imádkozóvá válik. Mert az imádság egy hitből fakadó reakció – s ha az embernek nincsen hite, nincs kapcsolata Istennel, akkor a nem létezőből hogyan fakadhatna bármi? Hogyan születhetne meg éppen ezekben az élethelyzetekben az imádság?

Isten felé fordulásra, megújulásra, és önvizsgálatra hív tehát bennünket ezen a ponton az ige! Vajon mennyire fakadnak hitből az imádságaink? Vajon mennyire érint ez bennünket? A mi életünkben mennyire magától értetődő reakció, hogy bajba jutva, nehézségek között rögtön imádkozunk? S ha egymásnak ígéretet teszünk arra nézve: „imádkozom érted” – tényleg komolyan megtartjuk ezt és hordozzuk egymást?

Miért annyira szükséges ez, hogy az imádság közösségi ügy legyen? Miért nem elég, hogy valaki önmagában erős és hitből fakadóan imádkozik? Azt gondolom, azért, mert az imatémáink, a kéréseink gyakran igen komoly, nagyon mély, sokszor az életünk, identitásunk alapjait érintő dolgok. Isten terve az, hogy ha az imádság meghallgattatik, akkor az öröm közös legyen. Ha pedig nem hallgattatik meg, ha valakinek imádság ellenére is rosszabbra fordul az állapota, vagy nem nyer szabadítást, akkor ennek a terhét, akár a csalódás fájdalmát is közösen hordozzuk el. Isten meg akar bennünket gazdagítani közös örömben, és azt akarja, hogy egymást támogassuk. Mert alapvetően végül azt akarja, hogy meggyógyuljunk. A gyógyulás pedig leginkább a közösségben történhet meg velünk.

Van gyógyulás – az ige beszél erről. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének. Isten meghallgatja az imádságokat és meggyógyítja a betegeket. Nagyon sok szélsőséges módon lehet viszonyulni ehhez az állításhoz. Lehet azt mondani, hogy igen, innentől kezdünk el imádkozni, és hegyeket mozgó hittel meg ne álljunk, amíg egy beteget látunk magunk körül. S Isten majd minden imát meghallgat, s minden beteg meg fog gyógyulni. Aki nem gyógyul meg, az nem hisz eléggé. És addig kell imádkozni, amíg vannak betegek. Vagy azt váltja ki belőlünk, hogy látunk rengeteg embert magunk körül, akik nem gyógyultak meg, minek is imádkozni?

Isten akarata az, hogy együtt, a közösségben felvállaljuk azt, hogy vannak betegeink, vannak megtört élethelyzetek, és együtt, közösen, alázatosan hordozzuk őket imádságban. És örülünk a gyógyulásoknak, a szabadulásoknak. És ki kell, hogy mondjam: ha pedig szükséges, sírjunk együtt azzal, akinek ez nem adatik meg. Hordozzuk el egymást! Hordozzuk együtt azokat a nagyon kemény egzisztenciális kérdéseket, amiket felvet egy-egy meg nem hallgatott, vagy nem az általunk várt módon meghallgatott imádság. Micsoda kihívás ez egy közösségnek! De hiszem, hogy Isten a felnőtt gyülekezetnek, nekünk ezt a feladatot adja, és képessé is tesz bennünket arra, hogy legyen hitünk imádkozni egymásért, hordozni egymást gyógyulást remélve, s legyen hitünk és erőnk elhordozni azt is, amikor Isten ezt valamiért nem adja meg.

Az utolsó ellentétpár, amit hoztam közétek ebből az igéből, a bűnvalláshoz kapcsolódik. **Isten arra hív bennünket, hogy intim kérdés helyett bizalmi kérdésként kezeljük a bűnvallást.** Nagyon érdekes, hogy ebben a szakaszban az imádság, a gyógyulás, valamint a bűnök megvallása és a bűnbocsánat egy helyen szerepelnek. Sokan félreértik ezt. Vannak gyülekezetek, ahol így is magyarázzák a hasonló igéket: minden betegség mögött valamilyen bűn áll. Fontos hangsúlyozni: a Szentírásban nincsen ilyen ok-okozati összefüggés ezen dolgok között. Mégis nagyon érdekes, hogy amikor a testi helyreállásról, testi gyógyulásról olvasunk, megjelenik a bűnbocsánat és a teljes lelki megújulás és helyreállítás is. Merthogy Isten az embert egészben látja. Lehet, hogy mi testi gyógyulásért és testi helyreállításért imádkozunk, de Isten jól tudja, hogy igazából, mindezek mellett arra is nagy szükségünk van, hogy lelki dolgainkat sikerüljön rendezni. Meg akar szabadítani az életünket alapjaiban mérgező és leginkább megbetegítő dologtól: a bűntől. S bár a bűn és a betegség – újra hangsúlyozom - nem állnak ok-okozati összefüggésben egymással, mégis valahol egyszerre jelennek meg, és az egész embernek a teljes helyreállásra van szüksége.

Amikor arról tanítunk, mennyire fontos a bűneink megvallása, nem csak arra gondolunk, hogy mondjuk el Istennek egyéni csendességben a bűneinket, vagy mondjunk őszintén amen-t a lelkész bűnvalló imájára, amit az úrvacsorai liturgiában a bűnbocsánat meghirdetése előtt elmond. Mit jelent az, hogy legyen a bűnvallás bizalmi kérdés? Miért közösségi dolog ez? Miért nem maradhatnak meg a bűneim

az én intim szférámba bezárva? Ehhez aztán tényleg kinek mi köze van? (Ezek azok a nem szeretem kérdések, amelyekre a magvakkal kapcsolatban utaltam.) De Jakab nagyon egyértelműen azt mondja: „valljátok meg egymásnak a bűneiteket!” Ez nagyon kemény! Arra hív, hogy osszuk meg egymással konkrétan, hol vannak a bűneink, miben estünk el, miben sebződtünk. Nyilván nem a gyülekezet nyilvánossága előtt, az Úr asztalához kiállva tesszük ezt, de a házicsoport, testvérekkel alkotott kisebb közösség legyen az a hely, ahol ezt rendszeresen gyakoroljuk. Nem napi pletyka szinten, hanem Isten elé állva, bocsánatát kérve. Ne félj, hogy ez megrabolja majd az emberi méltóságodat! Ne félj attól, hogy az a másik ember rosszakat fog gondolni rólad, vagy majd szégyenkezned kell előtte, mikor legközelebb a templomban találkoztok! Ha az imádságról azt mondtuk, hogy hitből fakad, akkor ugyanez igaz a bűnvallásra is. És ha hitből fakad, ha Isten előtt zajlik, akkor áldás lesz rajta. A másikban, aki szintén ember, nem fog ez lenézést és megvetést szülni. Nem sérül, hanem épül a méltóságunk. Hangsúlyozom: nem arról az általános pszichológiai véleményről van szó, hogy „beszélj ki, és megkönnyebbülsz!” Sokkal komolyabb dolog történik: lelepleződünk. Nincs semmi, ami jobban építené a gyülekezetben a testvéri közösséget, mint amikor újra és újra nyilvánvalóvá lesz számunkra, hogy mind ugyanolyan törekeny, sebzett, bűnös emberek vagyunk, akiknek egyformán Istenre van szükségünk. Ezért lehetünk egymásnak lényegileg testvérei. A bűnvallásban a kegyelemre szorultságunk közös megélése megóv minket a büszkeségtől, a felsőbbrendűségtől, attól, hogy egy nap valamiféle szuper-kereszténynek gondoljuk magunkat, és lenézzünk más embereket.

Ha négy szemközt rendezzük el Istennel a bűneinket, ő megbocsát. De a jellemünket az egymás előtti bűnvallás formálja.

Hogyan tegyük ezt? A bűnvallás bizalmi kérdés. Nem javaslom, hogy random módon odamenj bárkihez a gyülekezetben, és zúdíts rá mindent, ami benned van. Isten ehelyett arra hív minket, hogy építsük fel azt a bizalmi légkört egymás között, amelyben helye lesz a bűnvallásnak is, mert meg merünk nyílni mélyen egymás előtt, mert bízunk egymásban. Feladatunk ez ebben a most induló új esztendőben is: építeni a bizalmat! Nem csak azokkal, akikkel már megvan, akiket régóta ismersz, akikkel egy hullámhosszon vagy, velük könnyű! De a házicsoportodban, a tágabb közösségben azokkal, akikkel eddig esetleg kevésbé érintkeztél – építsd a bizalmat, mélyítsd a kapcsolatokat! Az elmélyülő bizalmi kapcsolatok keretében adhatja meg Isten, hogy helye legyen a bűnvallásnak is.

Nagyon fontos, hogy Isten ilyen módon is testvérekké tehessen bennünket. A bűnvallásból ugyanis gyógyulás támad. Megkönnyebbülünk, felszabadulunk, ha többé már nem titok a bűn, amivel küzdünk. Többé már nem kell szégyenkezni, mert akiben megbízol, akivel együtt imádkozol, azzal közösen Isten elé tárhattok mindent.

Van még egy vonatkozása ennek a biztatásnak, hogy *„valljátok meg egymásnak bűneiteket!”* Van olyan írásmagyarázó, aki azt mondja: ez az egymás ellen elkövetett bűnökre is vonatkozik. Azaz: kérjétek bocsánatot egymástól! Ez megint csak nem egy programszerű dolog akar lenni, hogy ölelkezünk és mindenki bocsásson meg mindenkinek. De sokszor tudunk úgy vétkezni egymás ellen, hogy arról a másikonak nincs tudomása. Máskor egyszerűen túllépünk dolgokon, és azt gondoljuk, hogy amiről nem beszélünk, az nincs. Besöpörtük az itt nem létező szőnyeg alá – de ahol sok pukli van a szőnyegen, ott nem lehet biztonságosan járni! Engedd, hogy megszólítson ebben Isten! Lehet, hogy arra hív, hogy az úrvacsorai közösség előtt ne csak magadban rendezd a bűneidet. Talán oda kell lépned valakihez, most istentisztelet után, vagy a közeljövőben, és ezt mondani: nézd, úgy érzem, hogy ekkor és ekkor, így és így vétkeztem ellened. Nem jót mondtam rólad a hátad mögött. Goromba voltam veled. Megbántottalak. Hibáztattalak valamiért, ami nem is a te hibád volt. Szeretném ezt rendezni veled, kérek, hogy bocsáss meg! Legyünk figyelmesek és érzékenyek! Isten elénk fogja hozni, ha van ezzel dolgunk.

Befejezésül: a vallásos cselekedet helyett tehát az imádság hitből fakadó cselekedet kell, hogy legyen. Erre hív miket Isten. Másodszor: nem egyéni, hanem közösségi ügy. Feladatunk, hogy hordozzuk egymást, és az is, hogy tanítsuk meg a környezetünket imádkozni! Beszéljünk arról, hogy milyen az imádság ereje és hatalma! Hogy ne legyen a környezetünkben olyan ember, aki az élete egy pontján azt kell, hogy mondja: engem senki nem tanított imádkozni, és nekem senki nem mondta el, hogy micsoda erő van az imádságban. S végül: valljuk meg a bűneinket egymásnak! Teremtsünk bizalmi légkört és építsük a bizalmat a gyülekezet közösségében, mert erre hív bennünket Isten.

Végül azt kérem tőled, hogy ne úgy menj el erről az istentiszteletről, és ne úgy készülj az úrvacsorára, hogy „Uram, szeretnék egy újévi fogadalmat tenni: többet fogok imádkozni.” Hanem csendesedj el, tedd ki magadat annak, hogy mit akar Isten változtatni az életedben? Mire hív, hogy hitből fakadóan máshogy tégy? Ne programszerűen, hanem életvitelszerűen.

Így kísérjen bennünket az a legfontosabb biztatás, hogy Jézus Krisztus, a mi közbenjárónk folyamatosan imádkozik értünk az Atya jobbján. Ez adjon nekünk erőt a legnehezebb helyzetekben is.

Amen

(Thoma László)